

Bolagsstyrningsrapport 2006

Bolagsstyrningen i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut utgår från svensk lagstiftning, statens ägarpolitik och de övriga riktlinjer som staten meddelar. ”Svensk kod för bolagsstyrning” utgör en del av detta ramverk.

Ägaren

SP är helägt av svenska staten. Ägarrollen utövas av regeringen, som har långsiktigt värdeskapande som övergripande mål. Detta medför krav på effektivitet, lönsamhet, innovationsförmåga samt ett miljömässigt och socialt ansvarstagande. Företag med statligt ägande delas in i två grupper, dels de som verkar på marknadsmässiga villkor, dels de som har ett särskilt samhällsintresse att infria. SP tillhör den senare gruppen.

Ägarens uppdrag till SP är att som en del av den nya institutsstrukturen genom behovsmotiverad forskning och teknisk utvärdering bidra till tillväxt, konkurrenskraft och hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Enligt avtal med staten skall SP också svara för nationell metrologi genom normaliehhållning, forskning och utveckling.

För att tydliggöra statens syn och för att uppnå enhetlighet bland de förvaltade bolagen har regeringen utarbetat särskilda riktlinjer för statens ägarpolitik, bland annat vad avser extern ekonomisk rapportering och anställningsvillkor för personer i ledande ställning. I vissa frågor har regeringen funnit skäl att i överensstämmelse med kodens huvudprincip motivera vissa generella avvikelser. Det främsta skälet för detta är att koden huvudsakligen riktas mot bolag med ett spritt ägande. Vidare har regeringen identifierat vissa policyfrågor av stor vikt där företag med statligt ägande skall agera föredömligt. Det gäller bland annat frågor om jämställdhet, miljö och mångfald.

SP har som uttalad målsättning att uppfylla ägarens krav på en effektiv och väl fungerande styrning av verksamheten. Det innebär att SP tillämpar de regler och principer som ingår i statens ägarpolitik, bland annat Svensk kod för bolagsstyrning.

Årsstämman

Enligt statens ägarpolitik skall årsstämma hållas inom fyra månader från räkenskapsårets utgång. Årsstämma i SP hålls regelmässigt under april. I enlighet med regeringens policy är stämman öppen även för allmänheten. Riksdagsledamöter har rätt att närvara och särskild kallelse skickas till Riksdagens kammarkansli. Inbjudan till stämman görs via SPs hemsida men också genom personliga utskick.

Årsstämman 2006 hölls den 27 april. I anslutning till stämman arrangerades ett seminarium, där olika delar av koncernens verksamhet presenterades. Närvarande var riksdagsledamöter och personer från universitet och högskolor, forskningsråd, forskningsstiftelser, myndigheter, företag och branschorganisationer. Närvarande var också SPs huvudrevisor, styrelse, koncernledning samt ett antal dotterbolags- och enhetschefer.

Styrelsen utses av stämman, som även utser en av ledamöterna att vara ordförande. Styrelseledamöter väljs med en mandattid på ett år. Vid behov kan kompletterande val ske vid extra bo-

lagsstämma. I styrelsen ingår också två ledamöter med var sin personlig suppleant, vilka är utsedda av arbetstagarorganisationerna.

Stämman utser en revisor och en revisorssuppleant eller ett registrerat revisionsbolag. Härutöver får Riksrevisionen förordna revisorer i aktiebolag där staten är ägare. Riksrevisionen har förordnat en revisor och en revisorssuppleant i SP.

Extra bolagsstämma hölls den 29 november. Stämman antog en ny bolagsordning, med ändring av bolagets firma och bolagets verksamhet samt med ändringar föranledda av anpassning till den nya aktiebolagslagen. Styrelsen kompletterades genom val en ny ledamot.

Nomineringsprocessen

Val av styrelse

Valberedningen är i första hand ett organ för aktieägare att bereda beslut i nomineringsfrågor. För de av staten helägda företagen ersätter följande principer kodens regler som berör beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter.

För de av staten helägda företagen tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess. Syftet är att säkerställa effektiv kompetensförsörjning till företagens styrelser. Näringsministern har givits ett särskilt ansvar för styrelsenomineringar i samtliga av Regeringskansliet förvaltade företag. Nomineringsprocessen drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet.

En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån respektive styrelses sammansättning samt företagets verksamhet och situation. Därefter fastställs eventuellt rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. Urvalet av ledamöter kommer från en bred rekryteringsbas för att kunna uppnå balans avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön. Genom detta enhetliga och strukturerade arbetssätt tillförsäkras kvalitet i hela nomineringsarbetet.

Då processen avslutats offentliggörs gjorda nomineringar enligt kodens riktlinjer. Ett undantag i förhållande till koden är att styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som ägare inte redovisas. I statligt helägda företag saknas skäl för en sådan redovisning, då syftet med kodens riktlinjer i allt väsentligt syftar till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande.

Val av revisorer

Revisorernas uppdrag att oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisning och bokföring är av central betydelse för staten som ägare. För de av staten helägda företagen ersätter följande principer kodens regler som berör beredning av beslut om nominering av revisorer.

Ansvar för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger alltid hos ägaren. Vanligen hanteras det praktiska arbetet med upphandlingen av företagets ekonomiavdelning i samråd med styrelsen. Förvaltaren inom ägarenheten på Näringsdepartementet följer alla steg i upphandlingsprocessen från upphandlingskriterier till urval och utvärdering. Då processen avslutats offentliggörs gjorda nomineringar enligt Kodens riktlinjer.

Det slutliga beslutet fattas av ägaren på årsstämman. Revisorer väljs enligt ABL på mandatperioder om fyra år. För det fall omval övervägs utvärderas alltid revisorernas arbete. Vid sådant omval finns enligt ABL möjlighet till en ny mandatperiod om tre år.

Styrelsen

Ledamöter

Styrelsen har fram till årsstämman 27 april bestått av sju stämموvalda ledamöter. Vid årsstämman omvaldes fem ledamöter, varav en utsågs att vara ordförande. Styrelsen utser inom sig en vice ordförande. Vid extra stämma 29 november kompletterades styrelsen genom nyval av en ledamot. Av de sex stämموvalda ledamöterna är fyra kvinnor och två män. I styrelsen har under hela året också ingått två ledamöter med var sin personlig suppleant, utsedda av arbetstagarorganisationerna. Av dessa är två kvinnor och två män.

Från och med årsstämman 27 april ingår inte verkställande direktören i styrelsen, men deltar normalt vid styrelsens sammanträden. Härutöver medverkar tjänstemän i bolaget som sekreterare och föredraganden.

Varje styrelseledamot presenteras nedan med avseende på ålder, tidpunkt för inval, huvudsaklig utbildning, arbetslivserfarenhet samt andra väsentliga uppdrag.

Birgitta Böhlin, styrelsens ordförande och ledamot sedan 2002. Född 1948, civilekonom från Handelshögskolan i Göteborg. Verkställande direktör i Samhall AB. Tidigare generaldirektör i Försvarets Materielverk. Styrelseordförande i Mittuniversitetet, styrelseledamot i Almega och AFA Sjukförsäkring AB samt styrelsesuppleant i Svenskt Näringsliv. Omvald vid årsstämman 27 april.

Claes Bankvall, ledamot sedan 1993. Född 1942, adjungerad professor i byggnadsfysik. Verkställande direktör i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. Styrelseledamot i Högskolan i Borås, styrelseledamot i EARTO (European Association of Research and Technology Organizations). Lämnade styrelsen vid årsstämman 27 april.

Christer Berggren, ledamot sedan 2003. Född 1944, politices magister Stockholms Universitet. Kansliråd i Näringsdepartementet. Styrelseledamot i IRECO Holding AB, LKAB och Zenit Shipping AB. Omvald vid årsstämman 27 april.

Lena Eklind, ledamot sedan 2003. Född 1965, civilingenjör teknisk fysik och elektroteknik Linköpings Universitet, MBA vid Linköpings Universitet och Santa Clara University, Kalifornien. Konsult vid KnowIT A-kraft AB. Styrelseledamot i Innovationsbron Öst och i Rymdstyrelsen. Omvald vid årsstämman 27 april.

Solveig Kjörnsberg, ledamot sedan 1996. Född 1943, utbildning till vårdlärare och föreståndare inom social service och omvårdnad. Fd kommunalråd i Borås Stad. Styrelseledamot i Högskolan i Borås och i Stiftelsen Skogssällskapet. Omvald vid årsstämman 27 april.

Panos Plegas, ledamot sedan 2004. Född 1957, civilingenjör maskinteknik och skeppsbyggnad Chalmers Tekniska Högskola. Teknisk direktör Volvo Aero Corporation. Styrelseledamot i Volvo Technology Corporation. Omvald vid årsstämman 27 april.

Karin Markides, ledamot sedan 2006. Född 1951, professor i analytisk kemi vid Uppsala universitet. Rektor för Chalmers Tekniska Högskola. Tidigare vice generaldirektör för VINNOVA. Styrelseuppdrag i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och JTI Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik. Nyvald vid extra stämma 29 november.

Jan-Eric Sundgren, vice ordförande och ledamot sedan 1999. Född 1951, professor i tunnfilmsteknik. Rektor Chalmers Tekniska Högskola. Styrelseuppdrag i Chalmers tekniska högskola AB, Chalmers Fastigheter AB, Lindholmen Science Park AB, Roskilde University i Danmark, Impact Coatings AB och Ingenjörsvetenskapsakademien. Lämnade styrelsen vid årsstämman 27 april.

Annika Ekvall, personalrepresentant SACO och ledamot sedan 2004. Född 1964, teknologie doktor i VA-teknik vid Chalmers Tekniska Högskola. Forskare och projektledare vid enheten Bygg och Mekanik. Inga övriga styrelseuppdrag.

Bengt Bogren, personalrepresentant SIF och ledamot sedan 2001. Född 1954, grundskoleexamen. Tekniker vid enheten Brandteknik. Inga övriga styrelseuppdrag.

Henrik Qvicklund, personlig suppleant SACO och ledamot sedan 2006. Född 1972, civilingenjör Y vid Linköpings Tekniska Högskola. Projektledare vid enheten Energiteknik. Inga övriga styrelseuppdrag.

Karin Nilsson, personlig suppleant SIF och ledamot sedan 2006. Född 1959, högskoleingenjör kemiteknik och marknadsekonom. Försäljningsansvarig vid enheten Certifiering. Ledamot i SIFs avdelningsstyrelse i Borås.

Ingen av ovanstående ledamöter eller dem närliggande fysiska eller juridiska personer innehar aktier eller andra finansiella instrument i bolaget. Av de av stämman utsedda styrelseledamöterna är samtliga att anse som oberoende av bolaget och bolagsledningen.

Arbetsordning

Styrelsen svarar inom ramen för aktiebolagslagen, bolagsordningen och ägarens direktiv för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Denna reglerar bland annat arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsemöten, ekonomisk rapportering, utvärdering av styrelsens arbete och av verkställande direktören.

Vilka ärenden som skall behandlas i styrelsen följer aktiebolagslagen, statens ägarpolitik och koden. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse verkställande direktör, är att fastlägga den strategiska inriktningen, godkänna större investeringar och väsentliga förändringar av organisationen samt besluta om centrala policier. Därtill skall styrelsen säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen, bland annat genom att följa den ekonomiska utvecklingen samt hanteringen av operationella och finansiella risker i bolaget.

I SP fullgör styrelsen i sin helhet de uppgifter som enligt Koden ankommer på revisionskommittén. Styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen genom att behandla de finansiella rapporter som bolaget lämnar samt i dialog med revisorerna behandla alla kritiska redovisningsfrågor. Styrelsen erhåller månadsvis ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas bolagets och koncernens ekonomiska situation och rapportering.

Styrelsens ordförande skall enligt arbetsordningen tillse att styrelsearbetet bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Ordföranden skall organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbundna kontakter med verkställande direktören samt se till att styrelsen erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag.

Styrelsearbetet under 2006

Styrelsen har haft sju ordinarie sammanträden under året, varav ett telefonmöte. Vid två av dessa möten har styrelsen varit fulltalig, vid tre möten har en ledamot saknats och vid två möten har två ledamöter saknats. Ledamöterna Birgitta Böhlin, Christer Berggren och Solveig Kjörnsberg har deltagit i samtliga möten. Lena Eklind har deltagit i sex möten och Panos Plegas i fyra möten. Karin Markides, som invaldes 29 november, har inte deltagit i något möte. Ledamöterna Claes Bankvall och Jan-Eric Sundgren, som båda avgick vid årsstämman den 27

april, har deltagit i tre respektive ett möte. Arbetstagarrepresentanterna har deltagit i samtliga möten.

Arbetet har följt den fastlagda årsplanen. Huvudteman för de sammanträden som hållits har varit enligt följande

- januari - bokslutskommuniké
- februari - bokslut och årsredovisning 2005, budgetunderlag 2007
- mars - ägardirektiv till dotterbolagen
- april - konstituerande möte, arbetsordning och instruktion
- juni - FoU-bokslut, utvärdering av styrelsens arbete
- september - strategi, riskanalys, finanspolicy, kompetensfrågor
- november - budget och verksamhetsplan

I samband med septembermötet besökte styrelsen det nya dotterbolaget YKI i Stockholm.

Styrelsen har under året reviderat och fastställt arbetsordning och instruktioner för styrelsen och verkställande direktören. Styrningen och ledningen av koncernen har diskuterats och förtydligats. Detta har bland annat resulterat i att särskilda ägardirektiv utfärdats till de fyra dotterbolagen.

Styrelsen har också ägnat betydande tid åt en översyn av bolagets vision, affärsidé och strategi. Viktiga frågor har gällt strukturförändringarna inom institutssektorn, integrationen av de nya dotterbolagen och finansiering av den grundläggande kompetensutvecklingen. Bolagets arbete med personalutveckling och kompetensförsörjning har diskuterats. En genomgång av bolagets operationella och finansiella risker har gjorts. Policy för hantering av finansiella tillgångar och skulder har uppdaterats och utvecklats.

Ersättningskommitté

Styrelsen har inom sig inrättat en ersättningskommitté för att förbereda beslut om anställnings- och lönevillkor för verkställande direktören. Inför beslut om anställnings- och lönevillkor för övriga ledande befattningshavare skall verkställande direktören samråda med ersättningskommittén.

I ersättningskommittén har under året ingått Birgitta Böhlin, ordförande, Christer Berggren och Lena Eklind.

På förslag av styrelsen har årsstämman 2006 beslutat att bolaget vid bestämmande av ersättning till och anställningsvillkor för ledande befattningshavare skall tillämpa de riktlinjer rörande anställningsvillkor för personer i företagsledande ställning i statliga bolag som regeringen antagit den 9 oktober 2003. Stämman beslöt samtidigt att incitamentsprogram inte skall användas inom bolaget.

Utvärdering av styrelsens och VDs arbete

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av sitt arbete avseende arbetsformer, arbetsklimat samt tillgång till och behovet av särskild kompetens. Utvärderingen sker under ledning av ordföranden och på sätt som framgår av arbetsordningen. Styrelsen genomför också årligen en utvärdering av verkställande direktörens arbete.

Tidigare har utvärderingen skett genom att ledamöterna individuellt besvarat en enkät. För 2006 skedde utvärderingen i form av en gemensam diskussion under ledning av ordföranden och med föregående års enkät som utgångspunkt. Utvärderingen visar att ledamöterna är nöjda med det sätt på vilket styrelsearbetet bedrivs, att engagemanget är högt och att styrelsen får bra information och beslutsunderlag.

Styrelsens ersättning

Vid bolagsstämman 2006 fastställdes arvode till ordförande och ledamöter i styrelsen. Arvodet till ordföranden bestämdes till 75 000 kr/år och till övriga ledamöter 43 000 kr/år. Till personalrepresentanterna utgår inget arvode.

Extern revision

Revisorer

Revisorernas uppdrag är att på ägarens vägnar oberoende granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisning och bokföring.

Årsstämman 2003 utsåg revisionsfirman Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer för perioden fram till årsstämman 2007. Olof Enerbäck utsågs som huvudansvarig för revisionen. Av Riksrevisionen utsedd revisor är Bertil Forsslundh, med Henrik Söderhielm som suppleant.

Olof Enerbäck, född 1956, civilekonom, auktoriserad revisor och partner i Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, har lett revisionsuppdraget för SP sedan 2003.

Bertil Forsslundh, född 1944, auktoriserad revisor och anställd i Riksrevisionen, har innehaft uppdrag som revisor i SP sedan 2006. Henrik Söderhielm, född 1959, auktoriserad revisor och anställd i Riksrevisionen, förordnad till revisorssuppleant 2003.

Tjänster utöver revision från Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till bolaget under de senaste tre åren uppgår sammantaget till 574 kkr. Motsvarande belopp vad gäller Riksrevisionen uppgår till 0 kkr.

Styrelsens dialog med revisorerna

Som ovan redovisats fullgör styrelsen i sin helhet de uppgifter som enligt Koden ankommer på revisionskommittén. Styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen genom att i dialog med revisorerna behandla alla kritiska redovisningsfrågor.

Revisorerna är närvarande och avrapporterar vid styrelsens möte i februari där årsredovisningen fastställs samt deltar under året vid ytterligare minst ett möte med styrelsen för behandling av revisionsfrågor, bland annat rörande kvaliteten i den interna kontrollen. Från och med 2006 granskas bolagets niomånadersrapport av revisorerna. En gång per år träffar styrelsen revisorerna utan närvaro av VD eller annan person från bolagsledningen.

Styrelsen har fastställt riktlinjer för vilka andra tjänster än revision som bolaget får upphandla av revisorerna.

Koncernledning

Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget. Inom de ramar som styrelsen fastslagit leder verkställande direktören verksamheten samt håller styrelsens ordförande löpande informerad om utvecklingen i verksamheten.

Verkställande direktören skall organisera bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll uppnås över verksamheten. Verkställande direktörens ansvarsområde regleras närmare i den arbetsordning som styrelsen fastställt.

Koncernledningen utgörs av verkställande direktören, tillika koncernchef, samt två vice verkställande direktörer.

Claes Bankvall, född 1942, teknologie doktor, verkställande direktör i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut sedan 1993, generaldirektör för Statens Provningsanstalt 1985-1993. Adjungerad professor i byggnadsfysik vid Chalmers Tekniska Högskola. Styrelseledamot i Högskolan i Borås, styrelseledamot i EARTO (European Association of Research and Technology Organisations).

Hans Andersson, född 1943, teknologie doktor, vice verkställande direktör och teknisk direktör i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut sedan 1993, teknisk direktör vid Statens Provningsanstalt 1985-1993. Adjungerad professor i hållfasthetslära vid Chalmers Tekniska Högskola.

Jan-Olof Johansson, född 1945, civilingenjör VoV, vice verkställande direktör och marknadsdirektör i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut sedan 1993, marknadsdirektör vid Statens Provningsanstalt 1984-1993.

Till verkställande direktören rapporterar också enhetscheferna inom moderbolaget. Koncernledningen är representerad i styrelsen för samtliga dotterbolag. Koncernledningen har till sin hjälp stabsfunktioner för ekonomi/finans, personal och information.

Koncernledningen eller dem närmastående fysiska eller juridiska personer innehar inga aktier eller andra finansiella instrument i SP. Koncernledningen har heller inga väsentliga aktieinnehav eller delägarskap i företag som SP har betydande affärsförbindelser med.

Ersättning till ledningen

Frågor om ersättningen och förmåner till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare behandlas i ersättningskommittén. Ledningskretsen har inga förmåner utöver fast lön.

Skattepliktiga ersättningar och förmåner samt pensionskostnader till styrelseordförande, styrelseledamöter, verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare beskrivs i bolagets Årsredovisning, not 6.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Denna rapport är upprättad i enlighet med koden, den vägledning som framtagits av FAR och Svenskt Näringsliv samt den tillämpningsanvisning som Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning meddelat den 5 september 2006.

SP använder sig av COSO-ramverket, lanserat av The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, för sitt arbete med intern kontroll.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön i form av organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar, som dokumenteras och kommuniceras i styrande dokument såsom policies, riktlinjer, anvisningar, handböcker och arbetsbeskrivningar. Alla styrande dokument finns lätt tillgängliga på bolagets intranät.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning, vilken reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören samt den ekonomiska rapporteringen till styrelsen. Styrelsen fastställer också övergripande policies såsom etik- och finanspolicy.

Koncernen verkar i en platt och specialiserad organisation, där enheter och dotterbolag ges klara mål samt befogenhet att fatta egna beslut och utveckla verksamheten i nära kontakt med marknaden. Beslutsdelegeringen finns dokumenterad i en attestordning, vilken ger klara instruktioner till chefer på alla nivåer i organisationen. I denna fastläggs bla ansvar och befogenhet vad gäller offerter, projektåtaganden, investeringar samt beloppsgränser för attestering av kostnader. Delegationsordningen kompletteras av redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.

Koncernen har fastlagt ett antal etiska värderingar som skall fungera som ett ramverk för medarbetarna och främja gott omdöme och enhetligt agerande. Kompetensbehov analyseras och åtgärdas löpande genom nyrekrytering, utbildning och utveckling i arbetet.

Riskbedömning

Bolaget tillämpar en modell för strukturerad riskbedömning vilken möjliggör identifiering av de väsentliga risker som kan påverka den finansiella rapporteringen på såväl bolags-, enhets- som sektionsnivå. Särskild vikt har lagts vid att identifiera risker för oegentligheter och otillbörligt gynnande av annan part på bolagets bekostnad samt risker för förlust eller förskingring av tillgångar.

Utfallet av bolagets process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen för uppföljning av att den omfattar alla väsentliga områden och ger en balanserad vägledning.

Kontrollaktiviteter

Ändamålsenliga kontrollaktiviteter utformas på bolags-, enhets- och sektionsnivå för att hantera de väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen som identifierats under riskbedömningen. Dessa kontrollaktiviteter omfattar både övergripande och mer detaljerade kontroller som syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser. Stor vikt läggs vid att kontroller utförs på rätt sätt och i rätt tid.

Generella IT-kontroller är utformade för de system som stödjer processer som påverkar intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Av dessa kan nämnas automatiserade kontroller som hanterar behörigheter och attesträtt, samt manuella kontroller som dualitet i såväl löpande bokföring som bokslutsposter.

Information och kommunikation

Väsentliga riktlinjer, manualer mm av betydelse för den finansiella rapporteringen uppdateras och kommuniceras till berörda medarbetare löpande. Dokumenten finns lätt tillgängliga på bolagets intranät. Informationsträffar anordnas regelbundet i olika forum för att säkerställa att dokumentens innehåll uppfattas och hanteras korrekt. Det finns såväl formella som informella informationskanaler till styrelsen och koncernledningen för väsentlig information från medarbetarna. För extern kommunikation finns riktlinjer som säkerställer att bolaget lever upp till högt ställda krav på korrekt information.

Uppföljning

Bolaget följer upp efterlevnaden av styrande dokument samt kontrollaktiviteterna. Uppföljning sker vidare av bolagets informations- och kommunikationsvägar för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga, tillgängliga och kända.

Ekonomi-/affärssystemet är konfigurerat så att budgetering, redovisning och uppföljning görs i linjen på sektions- och enhetsnivå och centralt på bolagsnivå. Avvikelse analyseras och följs upp. På ledningsmöten sker månadsvis genomgång av enheternas och bolagets ekonomiska utveckling. Eventuella avvikelser analyseras och kommenteras. Interna bokslut analyseras månadsvis. Kvartalsvis, inför bolagets kvartalsrapportering, sker genomgångar med alla projektansvariga för att säkerställa värdet av pågående arbeten per projekt.

Styrelsen erhåller vid varje sammanträde ekonomiska rapporter på såväl bolags- som på koncernnivå med kommentarer, analyser och prognoser. Rapporterna sammanställs av bolagets ekonomiavdelning och omfattar förutom utfall, budget och föregående år även ordergång, orderstock, investeringar samt ett antal nyckeltal.

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar för att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de eventuella brister och förslag till åtgärder som framkommit i den interna kontrollen och vid den externa revisionen.

Internrevision

Bolaget har ingen internrevisionsfunktion. Styrelsen har bedömt att den uppföljning som redovisas ovan är tillräcklig för att säkerställa att den interna kontrollen är effektiv. Behovet av en internrevisionsfunktion prövas årligen av styrelsen.

Revisorsgranskning

Avsnittet med styrelsens rapport om hur den interna kontrollen till den del som avser den finansiella rapporteringen är organiserad har inte granskats av bolagets revisorer. Enligt FAR SRS, föreningen för revisionsbyråbranschen, är en sådan granskning inte förenlig med god yrkessed då erforderliga granskningskriterier saknas för 2006. Inte heller har övriga delar av denna rapport granskats av bolagets revisorer.

Borås den 13 februari 2007

Birgitta Böhlin

Christer Berggren

Lena Eklind

Solveig Kjörnsberg

Karin Markides

Panos Plegas

Bengt Bogren

Annika Ekvall